

НМКД « Сучасні наукові парадигми»

Лекційний модуль

Лекція

Тема 1. Лінгвометодологія

Мета: ознайомити студентів з предметом, об'єктом вивчення наукових парадигм сучасної лінгвістики, сформуванню розуміння системи ключових понять лінгвометодології.

Завдання: сформуванню у здобувачів компетентності характеризувати головні наукові парадигми лінгвістики

План

1. Предмет, об'єкт і головні завдання лінгвометодології.
2. Ключові поняття лінгвометодології: методологія, парадигма, епістема.
3. Характеристика головних наукових парадигм лінгвістики (порівняльно-історична (генетична) парадигма, структуралістська (таксономічна) парадигма, комунікативно-функціональна (прагматична) парадигма, когнітивна (когнітивно-дискурсивна) парадигма, синергетична парадигма).
4. Дослідницькі принципи парадигмального простору сучасної лінгвістики.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Белова А.Д. Лінгвістичні перспективи і прогнози у XXI столітті. Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. К.: Логос, 2006. № 1. С. 22- 32.
4. Кочерган М.П. Мовознавство на сучасному етапі. Дивослово. 2003. № 5. С. 24-29.
5. Сахарчук Л.І. Методологія комунікативних досліджень. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. 214 с.
6. Селіванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. К.: Брама, 2002. 336 с.
7. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Лекція

Тема 2. Психолінгвістика

Мета: поглибити знання студентів про психолінгвістику

Завдання: сформуванню компетентності характеризувати основні поняття цього напрямку та його методи дослідження

План

1. Психолінгвістика: витоки, об'єкт, предмет, становлення.
2. Американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм.
3. Проблема породження (продукування) мовлення.
4. Проблема сприйняття й розуміння мовлення та тексту.
5. Проблема онтогенезу мовлення.
6. Проблема пам'яті у психолінгвістиці. Пам'ять – знання – компетенція.

7. Проблема ментального лексикону. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.
3. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л. О. Калмикова, Г. В. Калмиков, І. М. Лапшина, Н. В. Харченко. – (Вища освіта). Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельницький пед. ін-т, 2008. – 325с.
4. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. / С. І. Куранова. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 208 с.
5. Пахомова Н. Г. Нейропсихолінгвістика : навч. посіб. для студ. спец. 7.010105016 8ю01010501 – “Корекційна освіта” / Пахомова Н. Г.; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – 268 с.

Допоміжних

6. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень : підручник / Ф. С. Бацевич. – 2-ге вид., стереотип. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 240 с.

Лекція

Тема 3. Етнолінгвістика та лінгвокультурологія

Мета: дати знання здобувачам про етнолінгвістику та лінгвокультурологію як напрями науки.

Завдання: сформувати у студентів філософський погляд на етнолінгвістику та лінгвокультурологію як науку, формувати компетентність аналізувати проблему співвідношення мови й культури

План

1. Об'єкт та предмет етнолінгвістики.
2. Етнолінгвістика та інші наукових галузей і лінгвістичних дисциплін.
3. Джерела етнопсихолінгвістики й лінгвокультурології, їхнє становлення.
4. Гіпотеза лінгвістичної відносності, теорії співвідношення мови та мислення.
5. Психологічні параметри етнічної ідентичності.
6. Проблема співвідношення мови й культури.
7. Етнокультурна компетенція та її складники

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Жайворонок 2006 – Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури : [словник-

- довідник] / В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
5. Бацевич 2007 – Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
 6. Мартінек 2008 – Мартінек С. В. Український асоціативний словник : У 2 т. / С. В. Мартінек. – [2-е вид., стереотип.]. – Л. : ПАІС. – Т. 2 : Від стимулу до реакції / В. о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – 2008. – 468 с.

Лекція

Тема 4. Сучасні соціолінгвістичні дослідження

Мета: дати знання здобувачам про соціолінгвістику, предмет, об'єкт, джерела її вивчення; про становлення соціолінгвістики та напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень

Завдання: сформувати у студентів науковий погляд на соціолінгвістику як науку навчити студентів аналізувати проблеми соціолінгвістики.

План

1. Соціолінгвістика, предмет, об'єкт, джерела.
2. Становлення соціолінгвістики.
3. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень.
4. Проблема соціальної диференціації мови. Форми існування, соціальні різновиди мови і форми міксації мов.
5. Проблема мовної ситуації. Мовні контакти. Диглосія і білінгвізм (полілінгвізм). Проблема мовної норми та варіативності.
6. Проблема колективного вибору мови. Мовна політика. Проблема мови і влади. Інтерлінгвістика. Міжнародні мови.
7. Методи соціолінгвістичних досліджень

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006. 716 с.
4. Масенко Л. Т. Нариси із соціолінгвістики. К.: Видавничий дім «КМА», 2010. 243 с.
5. Масенко Лариса Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. К.: 2004
6. Мельничук о,С. Диглосія // Українська мова. Енциклопедія. К.: 2007
7. Ставицька Леся Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. К : 2005.

Лекція

Тема 5. Когнітивна лінгвістика та лінгвоконцептологія

Мета: перевірити знання студентів про категоріальне та класифікаційне освоєння дійсності, про концептуальну та мовну картини світу; концептосфери; принципи і проблеми когнітивної граматики та когнітивної семантики.

Завдання: сформувати у студентів філософський погляд на когнітивну лінгвістику як науку навчити студентів виділяти концепти, концептосфери та їх компоненти, уміти їх аналізувати

План

1. Предмет, об'єкт, джерела когнітивної лінгвістики.
2. Завдання, принципи й напрями когнітивної лінгвістики.
3. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика.
4. Принципи і проблеми когнітивної семантики.

5. Проблема структур репрезентації знань.
6. Когнітивне моделювання.
7. Лінгвоконцептологія: завдання та головні поняття.
8. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці.
9. Методика концептуального аналізу

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Гайдаєнко І.В. Наукові засади когнітивної лінгвістики//Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск IV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – С. 292-295.
4. Гайдаєнко І.В. Концепт як системне утворення //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика": Збірник наукових праць. Випуск XV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2011. – 398с. С.10-13.
5. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу [Текст] / Ірина Олександрівна Голубовська. – К.: Логос, 2004. – 284 с.

Лекція

Тема 6. Лінгвістика тексту

Мета: дати знання здобувачам про предмет, об'єкт, становлення лінгвістики тексту, напрями лінгвістики тексту, текст і текстему.

Завдання: сформувати у студентів науковий погляд на лінгвістику тексту як науку навчити студентів аналізувати імпліцитний план тексту, проблеми інтерпретації тексту.

План

1. Предмет, об'єкт, становлення лінгвістики тексту.
2. Напрями лінгвістики тексту.
3. Текст і текстема: проблема дефініції. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Проблема контексту.
4. Імпліцитний план тексту. Герменевтика.
5. Проблеми інтерпретації тексту.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. — Л., 2003.
5. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник / М. П. Кочерган. — 3-тє вид. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 464 с.

ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ

Практичне заняття №1-2

Тема: Лінгвометодологія

План

1. Предмет, об'єкт і головні завдання лінгвометодології.
2. Ключові поняття лінгвометодології: методологія, парадигма, епістема.
3. Характеристика головних наукових парадигм лінгвістики (порівняльно-історична (генетична) парадигма, структуралістська (таксономічна) парадигма, комунікативно-функціональна (прагматична) парадигма, когнітивна (когнітивно-дискурсивна) парадигма, синергетична парадигма).
4. Дослідницькі принципи парадигмального простору сучасної лінгвістики.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття

Завдання додому: підготувати відповіді на питання плану заняття та створити електронні презентації до характеристики ключових понять лінгвометодології: методологія, парадигма, епістема.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Белова А.Д. Лінгвістичні перспективи і прогнози у ХХІ столітті. Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. К.: Логос, 2006. № 1. С. 22- 32.
4. Кочерган М.П. Мовознавство на сучасному етапі. Дивослово. 2003. № 5. С. 24-29.
5. Сахарчук Л.І. Методологія комунікативних досліджень. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. 214 с.
6. Селіванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. К.: Брама, 2002. 336 с.
7. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Практичне заняття №3

Тема: Психолінгвістика

План

1. Психолінгвістика: витоки, об'єкт, предмет, становлення.
2. Американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм.
3. Проблема породження (продукування) мовлення.
4. Проблема сприйняття й розуміння мовлення та тексту.
5. Проблема онтогенезу мовлення.
6. Проблема пам'яті у психолінгвістиці. Пам'ять – знання – компетенція.
7. Проблема ментального лексикону. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями й презентаціями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручника та підготувати повідомлення з

електронними презентаціями (Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава: Довкілля. – К, 2008. – Розділ «Психолінгвістика»)

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.
3. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л. О. Калмикова, Г. В. Калмиков, І. М. Лапшина, Н. В. Харченко. – (Вища освіта). Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельницький пед. ін-т, 2008. – 325с.
4. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. / С. І. Куранова. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 208 с.
5. Пахомова Н. Г. Нейропсихолінгвістика : навч. посіб. для студ. спец. 7.010105016 8ю01010501 – “Корекційна освіта” / Пахомова Н. Г.; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – 268 с.

Допоміжних

6. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень : підручник / Ф. С. Бацевич. – 2-ге вид., стереотип. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 240 с.

Практичне заняття №4

Тема: Етнолінгвістика та лінгвокультурологія

План

1. Об'єкт та предмет етнолінгвістики.
2. Етнолінгвістика та інші наукових галузей і лінгвістичних дисциплін.
3. Джерела етнопсихолінгвістики й лінгвокультурології, їхнє становлення.
4. Гіпотеза лінгвістичної відносності, теорії співвідношення мови та мислення.
5. Психологічні параметри етнічної ідентичності.
6. Проблема співвідношення мови й культури.
7. Етнокультурна компетенція та її складники

Практично в аудиторії: обговорення питань теми за планом заняття, представлення презентацій з питань заняття.

Завдання додому: підготувати електронні презентації з теми заняття.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Жайворонок 2006 – Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури : [словник-довідник] / В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.

5. Бацевич 2007 – Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
6. Мартінек 2008 – Мартінек С. В. Український асоціативний словник : У 2 т. / С. В. Мартінек. – [2-е вид., стереотип.]. – Л. : ПАІС. – Т. 2 : Від стимулу до реакції / В. о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – 2008. – 468 с.

Практичне заняття №5

Тема: Сучасні соціолінгвістичні дослідження

План

1. Соціолінгвістика, предмет, об'єкт, джерела.
2. Становлення соціолінгвістики.
3. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень.
4. Проблема соціальної диференціації мови. Форми існування, соціальні різновиди мови і форми міксації мов.
5. Проблема мовної ситуації. Мовні контакти. Диглосія і білінгвізм (полілінгвізм). Проблема мовної норми та варіативності.
6. Проблема колективного вибору мови. Мовна політика. Проблема мови і влади. Інтерлінгвістика. Міжнародні мови.
7. Методи соціолінгвістичних досліджень

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006. 716 с.
4. Масенко Л. Т. Нариси із соціолінгвістики. К.: Видавничий дім «КМА», 2010. 243 с.
5. Масенко Лариса Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. К.: 2004
6. Мельничук о,С. Диглосія // Українська мова. Енциклопедія. К.: 2007
7. Ставицька Леся Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. К : 2005.

Практичне заняття №6

Тема: Когнітивна лінгвістика та лінгвоконцептологія

План

1. Предмет, об'єкт, джерела когнітивної лінгвістики.
2. Завдання, принципи й напрями когнітивної лінгвістики.
3. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика.
4. Принципи і проблеми когнітивної семантики.
5. Проблема структур репрезентації знань.
6. Когнітивне моделювання.
7. Лінгвоконцептологія: завдання та головні поняття.
8. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці.
9. Методика концептуального аналізу

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із

підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з питань плану

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Гайдаєнко І.В. Наукові засади когнітивної лінгвістики//Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск IV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – С. 292-295.
4. Гайдаєнко І.В. Концепт як системне утворення //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика": Збірник наукових праць. Випуск XV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2011. – 398с. С.10-13.
5. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу [Текст] / Ірина Олександрівна Голубовська. – К.: Логос, 2004. – 284 с.

Практичне заняття №7

Тема: Лінгвістика тексту

План

1. Предмет, об'єкт, становлення лінгвістики тексту.
2. Напрями лінгвістики тексту.
3. Текст і текстема: проблема дефініції. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Проблема контексту.
4. Імплицитний план тексту. Герменевтика.
5. Проблеми інтерпретації тексту.

Практично в аудиторії: обговорення питань семінарського заняття та виступів студентів із підготовленими повідомленнями.

Завдання додому: опрацювати матеріал підручників та підготувати повідомлення з теми.

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. — Л., 2003.
5. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник / М. П. Кочерган. — 3-тє вид. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 464 с.

Модуль самостійної роботи

Тема: Лінгвометодологія

План

1. Предмет, об'єкт і головні завдання лінгвометодології.
2. Ключові поняття лінгвометодології: методологія, парадигма, епістема.
3. Характеристика головних наукових парадигм лінгвістики (порівняльно-історична (генетична) парадигма, структуралістська (таксономічна) парадигма, комунікативно-функціональна (прагматична) парадигма, когнітивна (когнітивно-дискурсивна) парадигма, синергетична парадигма).
4. Дослідницькі принципи парадигмального простору сучасної лінгвістики.

Завдання для самопідготовки:

1. Законспектувати наукові джерела:

- Гайдаєнко І.В. Канали комунікації та лексичні засоби їх вираження (на матеріалі назв чуттєвої сфери) Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск II. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. – С. 174-180.

стислий конспект.

2. Підготувати доповідь із презентацією до теми «Загальні й лінгвістичні методи дослідження мови»

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Белова А.Д. Лінгвістичні перспективи і прогнози у XXI столітті. Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. К.: Логос, 2006. № 1. С. 22- 32.
4. Кочерган М.П. Мовознавство на сучасному етапі. Дивослово. 2003. № 5. С. 24-29.
5. Сахарчук Л.І. Методологія комунікативних досліджень. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. 214 с.
6. Селіванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. К.: Брама, 2002. 336 с.
7. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Тема: Психолінгвістика

План

1. Психолінгвістика: витоки, об'єкт, предмет, становлення.
2. Американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм.
3. Проблема породження (продукування) мовлення.
4. Проблема сприйняття й розуміння мовлення та тексту.
5. Проблема онтогенезу мовлення.
6. Проблема пам'яті у психолінгвістиці. Пам'ять – знання – компетенція.
7. Проблема ментального лексикону. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту

Завдання для самопідготовки:

1. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів психолінгвістики
2. Підготувати доповідь з теми «Внутрішня структура психолінгвістики й міждисциплінарні зв'язки» з презентацією

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.
3. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л. О. Калмикова, Г. В. Калмиков, І. М. Лапшина, Н. В. Харченко. – (Вища освіта). Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельницький пед. ін-т, 2008. – 325с.
4. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. / С. І. Куранова. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 208 с.
5. Пахомова Н. Г. Нейропсихолінгвістика : навч. посіб. для студ. спец. 7.010105016 8ю01010501 – “Корекційна освіта” / Пахомова Н. Г.; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2013. – 268 с.

Допоміжних

6. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень : підручник / Ф. С. Бацевич. – 2-ге вид., стереотип. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 240 с.

Тема: Етнолінгвістика та лінгвокультурологія

План

1. Об'єкт та предмет етнолінгвістики.
2. Етнолінгвістика та інші наукових галузей і лінгвістичних дисциплін.
3. Джерела етнопсихолінгвістики й лінгвокультурології, їхнє становлення.
4. Гіпотеза лінгвістичної відносності, теорії співвідношення мови та мислення.
5. Психологічні параметри етнічної ідентичності.
6. Проблема співвідношення мови й культури.
7. Етнокультурна компетенція та її складники

Завдання для самопідготовки:

1. Укласти електронну схему "Джерела етнопсихолінгвістики й лінгвокультурології, їхнє становлення".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів етнолінгвістики.
3. Підготувати доповідь «Проблема етносу, його ознак та етнічної ідентичності в етнолінгвістиці»

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Жайворонок 2006 – Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури : [словник-довідник] / В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
5. Бацевич 2007 – Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
6. Мартінек 2008 – Мартінек С. В. Український асоціативний словник : У 2 т. / С. В. Мартінек. – [2-е вид., стереотип.]. – Л. : ПАІС. – Т. 2 : Від стимулу до реакції / В. о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – 2008. – 468 с.

Тема: Сучасні соціолінгвістичні дослідження

План

1. Соціолінгвістика, предмет, об'єкт, джерела.
2. Становлення соціолінгвістики.
3. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень.
4. Проблема соціальної диференціації мови. Форми існування, соціальні різновиди мови і форми міксації мов.
5. Проблема мовної ситуації. Мовні контакти. Диглосія і білінгвізм (полілінгвізм). Проблема мовної норми та варіативності.
6. Проблема колективного вибору мови. Мовна політика. Проблема мови і влади. Інтерлінгвістика. Міжнародні мови.
7. Методи соціолінгвістичних досліджень

Завдання для самопідготовки:

Написати тези-відповіді до теми «Методи соціолінгвістичних досліджень» з презентаційними схемами, таблицями.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006. 716 с.
4. Масенко Л. Т. Нариси із соціолінгвістики. К.: Видавничий дім «КМА», 2010. 243 с.
5. Масенко Лариса Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. К.: 2004
6. Мельничук О.С. Диглосія // Українська мова. Енциклопедія. К.: 2007
7. Ставицька Леся Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. К : 2005.

Тема: Когнітивна лінгвістика та лінгвоконцептологія

План

1. Предмет, об'єкт, джерела когнітивної лінгвістики.
2. Завдання, принципи й напрями когнітивної лінгвістики.
3. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика.
4. Принципи і проблеми когнітивної семантики.
5. Проблема структур репрезентації знань.
6. Когнітивне моделювання.
7. Лінгвоконцептологія: завдання та головні поняття.
8. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці.
9. Методика концептуального аналізу

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію "Методика концептуального аналізу".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів з когнітивної лінгвістики
3. Підготувати доповідь з презентацією «Джерела когнітивістики».

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Гайдаєнко І.В. Наукові засади когнітивної лінгвістики//Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика". Збірник наукових праць. Випуск IV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – С. 292-295.
4. Гайдаєнко І.В. Концепт як системне утворення //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика": Збірник наукових праць. Випуск XV. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2011. – 398с. С.10-13.
5. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу [Текст] / Ірина Олександрівна Голубовська. – К.: Логос, 2004. – 284 с.

Тема: Лінгвістика тексту

План

1. Предмет, об'єкт, становлення лінгвістики тексту.
2. Напрями лінгвістики тексту.
3. Текст і текстема: проблема дефініції. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Проблема контексту.
4. Імплицитний план тексту. Герменевтика.
5. Проблеми інтерпретації тексту.

Завдання для самопідготовки:

1. Створити електронну презентацію до питання "Методи дослідження тексту".
2. Укласти електронний (у вигляді презентації) словник термінів до теми.
3. Підготувати доповідь з теми «Герменевтичні техніки»

Список рекомендованих джерел

Основних

1. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 219 с.
2. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 712 с.

Допоміжних

3. Селіванова 2006 – Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
4. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. — Л., 2003.
5. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник / М. П. Кочерган. — 3-тє вид. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 464 с.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет, об'єкт і головні завдання лінгвометодології.
2. Ключові поняття лінгвометодології: методологія, парадигма, епістема.
3. Характеристика головних наукових парадигм лінгвістики (порівняльно-історична (генетична) парадигма, структуралістська (таксономічна) парадигма, комунікативно-функціональна (прагматична) парадигма, когнітивна (когнітивно-дискурсивна) парадигма, синергетична парадигма).
4. Дослідницькі принципи парадигмального простору сучасної лінгвістики.
5. Психолінгвістика: витоки, об'єкт, предмет, становлення.
6. Американські школи психолінгвістики: дескриптивізм і генеративізм.
7. Проблема породження (продукування) мовлення.
8. Проблема сприйняття й розуміння мовлення та тексту.
9. Проблема онтогенезу мовлення.
10. Проблема пам'яті у психолінгвістиці. Пам'ять – знання – компетенція.
11. Проблема ментального лексикону. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту
12. Об'єкт та предмет етнолінгвістики.
13. Етнолінгвістика та інші наукових галузей і лінгвістичних дисциплін.
14. Джерела етнопсихолінгвістики й лінгвокультурології, їхнє становлення.

15. Гіпотеза лінгвістичної відносності, теорії співвідношення мови та мислення.
16. Психологічні параметри етнічної ідентичності.
17. Проблема співвідношення мови й культури.
18. Етнокультурна компетенція та її складники
19. Соціолінгвістика, предмет, об'єкт, джерела.
20. Становлення соціолінгвістики.
21. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень.
22. Проблема соціальної диференціації мови. Форми існування, соціальні різновиди мови і форми міксації мов.
23. Проблема мовної ситуації. Мовні контакти. Диглосія і білінгвізм (полілінгвізм). Проблема мовної норми та варіативності.
24. Проблема колективного вибору мови. Мовна політика. Проблема мови і влади. Інтерлінгвістика. Міжнародні мови.
25. Методи соціолінгвістичних досліджень
26. Предмет, об'єкт, джерела когнітивної лінгвістики.
27. Завдання, принципи й напрями когнітивної лінгвістики.
28. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика.
29. Принципи і проблеми когнітивної семантики.
30. Проблема структур репрезентації знань.
31. Когнітивне моделювання.
32. Лінгвоконцептологія: завдання та головні поняття.
33. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці.
34. Методика концептуального аналізу
35. Предмет, об'єкт, становлення лінгвістики тексту.
36. Напрями лінгвістики тексту.
37. Текст і текстема: проблема дефініції. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Проблема контексту.
38. Імплицитний план тексту. Герменевтика.
39. Проблеми інтерпретації тексту.